Onderzoeksprotocol van de
Commissie Melden Vermoeden Misstand Nederlandse Universiteiten

1. Inleiding

Op grond van de Wet Bescherming Klokkenluiders zijn werkgevers bij wie in de regel ten minste vijftig werknemers werkzaam zijn verplicht om een procedure vast te stellen voor het melden van een vermoeden van een misstand binnen de organisatie.

De Nederlandse universiteiten en cao-volgers hebben aan deze verplichting voldaan door middel van de Sectorale Regeling Melden Vermoeden Misstand Nederlandse Universiteiten (Klokkenluidersregeling NU 2025, hierna: 'de Regeling').

De Commissie Melden Vermoeden Misstand Nederlandse Universiteiten (hierna: 'de commissie') is door verschillende colleges van bestuur van Nederlandse universiteiten ingesteld als onafhankelijke commissie als bedoeld in artikel 5 van de Regeling.

De commissie heeft als taak een gemeld vermoeden van een misstand te onderzoeken en daarover advies uit te brengen aan het college van bestuur (CvB) van de betreffende universiteit. De commissie wordt bij de werkzaamheden ondersteund door een secretaris.

De commissie voert haar taken onafhankelijk en onpartijdig uit, waarbij zij uitgaat van de Wet Bescherming Klokkenluiders, de Regeling en eventuele interne reglementen/gedragscodes van de betreffende universiteit.

Het onderzoek en de werkwijze van de commissie zijn beschreven artikel 7 en artikel 8 van de Regeling. Dit onderzoeksprotocol vormt een aanvulling op deze artikelen op basis van lid 10 van artikel 8.

De aanvullingen in dit onderzoeksprotocol gaan over de wijze waarop de commissie hoor en wederhoor biedt aan personen die bij het onderzoek betrokken zijn en aan personen of instanties die rechtstreeks worden geraakt door de onderzoeksbevindingen of die daartegen gegronde bedenkingen zouden kunnen hebben. Daarnaast gaat het protocol in op de wijze van verslaglegging en de wijze waarop de vertrouwelijkheid van informatie en de bescherming van persoonsgegevens geborgd wordt.

Indien een melding betrekking heeft op (een lid van) het CvB wordt in dit protocol "het college van bestuur" vervangen door: de raad van toezicht (RvT).

Met dit document beoogt de commissie de kwaliteit en zorgvuldigheid van het onderzoek en de belangen van betrokkenen zo goed mogelijk te waarborgen.

De commissie zal dit onderzoeksprotocol periodiek evalueren en zo nodig aanpassen.

2. Werkwijze van de commissie

2.1. Algemene uitgangspunten

2.1.1 Normenkader

De commissie verricht haar taak in overeenstemming met de Wet bescherming klokkenluiders (Wbk), de Sectorale Regeling Melden Vermoeden Misstand Nederlandse Universiteiten ('de Regeling) en eventuele interne reglementen/gedragscodes van de betreffende universiteit. Dit onderzoeksprotocol vormt een aanvulling hierop.

2.1.2. Afwijkingsmogelijkheid

Als de kwaliteit en zorgvuldigheid van het onderzoek, andere belangen van bij het onderzoek betrokken personen, of belangen van personen of instanties die door deze bevindingen rechtstreeks worden geraakt dit vergen, kan de commissie besluiten om een andere werkwijze te hanteren, of af te wijken van de in de Regeling genoemde termijnen. De bij het onderzoek betrokken personen of instanties worden hierover schriftelijk en gemotiveerd geïnformeerd door de commissie.

2.1.2 Voertaal

De voertaal van de commissie is Nederlands. Dat betekent dat alle communicatie in woord en geschrift met de commissie in beginsel in het Nederlands plaatsvindt. Betrokkenen kunnen (indien de betreffende universiteit hierin voorziet) verzoeken om de bijstand van een tolk of vertaler. Ook kunnen betrokkenen de commissie vragen om gedurende (gedeeltes van) de procedure een andere voertaal te hanteren. De commissie beoordeelt per geval of zij hieraan tegemoetkomt, de belangen van alle betrokkenen daarin meegewogen.

2.1.3. Bijstand en vertegenwoordiging

Een melder kan zich tijdens de procedure laten bijstaan door een vertrouwenspersoon, of zich voor eigen rekening laten bijstaan door een adviseur of zich laten vertegenwoordigen door een gemachtigde. Dit geldt ook voor de persoon of personen op wiens gedragingen de melding ziet. De commissie kan van een gemachtigde een schriftelijke machtiging verlangen.

2.1.4. Het indienen van een melding en het verduidelijkende intakegesprek

Een melding van een vermoeden van een misstand kan mondeling (telefonisch) of schriftelijk (per e-mail) worden gedaan bij (het secretariaat van) de commissie (voor de contactgegevens, zie

onder 4). Daarnaast kan de melding op verzoek worden gedaan door middel van een gesprek op een locatie, in overleg met het secretariaat af te stemmen.

Het indienen van een schriftelijke melding gebeurt bij voorkeur via een beveiligde e-mail ter waarborging van de vertrouwelijkheid van eventuele bijzondere persoonsgegevens.

Van een mondelinge melding wordt een kort verslag opgesteld door het secretariaat van de commissie. Het secretariaat van de commissie legt dit verslag ter goedkeuring voor aan de melder.

Na ontvangst van de melding kan de commissie de melder uitnodigen voor een verduidelijkend intakegesprek.

2.1.5. Vertrouwelijke meldingen

De commissie vraagt na ontvangst van de melding aan de melder of die erin toestemt dat zijn of haar identiteit bekend wordt gemaakt aan de andere betrokkenen in de procedure (artikel 10 van de Regeling). Als de melder niet hiermee instemt kan mogelijk niet volledig tegemoet worden gekomen aan het beginsel van hoor en wederhoor. De commissie beslist op basis van de aard van de melding of een dergelijke melding (hierna vertrouwelijke melding genoemd) in behandeling wordt genomen, waarbij de commissie als criterium hanteert of op een deugdelijke manier onderzoek naar de melding kan worden gedaan zonder dat de identiteit van de melder aan andere betrokkenen bekend wordt gemaakt. Van deze besluitvorming wordt verslag gemaakt en dit besluit wordt gearchiveerd. Het gemotiveerde besluit wordt ook aan de melder kenbaar gemaakt.

Als de commissie een vertrouwelijke melding in behandeling neemt bestaat de mogelijkheid dat de melder alle communicatie via de vertrouwenspersoon, adviseur of gemachtigde laat verlopen, om de vertrouwelijkheid van de identiteit van de melder te borgen.

De commissie verplicht zich als zij een vertrouwelijke melding in behandeling neemt tot geheimhouding van de identeit van de melder (in lijn met artikel 1a lid 3 Wbk). De commissie kan de geheimhouding van de identiteit van de melder echter nooit in absolute zin garanderen. Hiervoor zijn verschillende redenen. Als de commissie tijdens het onderzoek stuit op strafbare feiten waarvoor een aangifteplicht bestaat zal aangifte gedaan moeten worden. Ook kan een rechterlijke uitspraak leiden tot openbaarmaking van gegevens die tot een persoon herleidbaar zijn. Verder geldt dat om het onderzoek goed uit te kunnen voeren het vragen van inlichtingen aan betrokkenen bij de melding vaak noodzakelijk is. Het is niet uit te sluiten dat door het vragen van inlichtingen kan worden afgeleid wie de melder is.

Als de commissie gedurende het onderzoek naar aanleiding van een vertrouwelijke melding verwacht dat bij vervolg van het onderzoek de identiteit van de melder waarschijnlijk geopenbaard zal worden, dan treedt de commissie met de melder hierover in overleg, en staakt zij zo nodig het onderzoek.

Ten tijde van het vaststellen van dit onderzoeksprotocol (januari 2026) biedt de Regeling nog geen mogelijkheid tot het indienen van anonieme meldingen. Dit nu het gedeelte van de Wet bescherming klokkenluiders dat het verplicht stelt om anonieme meldingen in behandeling te nemen nog niet in werking is getreden. Ook zullen er in een aparte Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB, Besluit anoniem melden vermoedens van misstanden) nadere regels worden gesteld aan de meldprocedure en de functionaris bij wie de anonieme melding kan worden gedaan Totdat dit gedeelte van de wet in werking treedt, en de Regeling hierop is aangepast, neemt de commissie geen anonieme meldingen in behandeling.

2.1.6. Geheimhouding en gegevensbescherming

Iedereen die betrokken is bij de melding of het onderzoek door de commissie en daarbij de beschikking krijgt over informatie waarvan hij of zij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding van die informatie. Bij deze verplichting tot geheimhouding zijn wel enkele wettelijke uitzonderingen van toepassing (artikel 1 Wet Bescherming Klokkenluiders).

De informatie die bij de melding of in het kader van het onderzoek wordt verstrekt aan de commissie wordt vertrouwelijk behandeld en wordt uitsluitend gebruikt voor de doeleinden van het onderzoek en het opstellen van het onderzoeksrapport.

Opslag van persoonsgebonden informatie door de commissie vindt plaats in een beveiligde omgeving. Uitwisseling van persoonsgebonden informatie met betrokkenen vindt plaats via een beveiligde verbinding.

Het archief van de commissie wordt twee jaar na afloop van het onderzoek / bij opheffing van de commissie overgebracht naar het archief van het CvB van de betreffende universiteit. Tot deze archiefbescheiden behoort in elk geval het rapport van bevindingen. De commissie beoordeelt per geval aan de hand van de wettelijke verplichtingen (op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming), na overleg met het CvB van de betreffende universiteit, of de overige dossierstukken ook worden overgebracht of vernietigd.

De commissie gebruikt niet-herleidbare dossiergegevens, waaronder de aard van de meldingen en de uitkomsten van het onderzoek, voor het opstellen van haar jaarlijkse rapportage.

2.2. Het vooronderzoek

2.2.1. Voorlopige beoordeling ontvankelijkheid melding

Na binnenkomst van de melding en eventueel het verduidelijkende intakegesprek, geeft de commissie een voorlopig oordeel ten aanzien van de vraag of sprake is van (een vermoeden van) een misstand in de zin van de Regeling. Lijkt daarvan (mogelijk) sprake te zijn, dan neemt de commissie de melding in behandeling. Lijkt daarvan (evident) geen sprake te zijn, dan brengt de commissie de melder daarvan door middel van een brief op de hoogte. In de brief wordt het standpunt van de commissie nader gemotiveerd. Indien de commissie besluit geen onderzoek in te stellen, ziet zij af van het horen van de melder. Waar mogelijk wordt de melder geattendeerd op andere voorzieningen waartoe hij of zij zich kan wenden.

2.3. Het inhoudelijke onderzoek

2.3.1. Horen van de melder

Indien naar de melding een onderzoek wordt ingesteld, dan wordt de melder door de commissie uitgenodigd zijn of haar melding bij de commissie nader toe te lichten in een gesprek. Door middel van het horen van de melder wordt zo nodig duidelijkheid verkregen over de inhoud en de context van de melding. Bij het horen kan de melder suggesties doen voor door de commissie te horen getuigen of andere personen.

Van het horen van de melder wordt een zakelijk verslag opgesteld. Ten behoeve van het opstellen van dit verslag wordt het gesprek met de melder auditief opgenomen. Na afhandeling van de melding wordt de opname vernietigd. De melder wordt in de gelegenheid gesteld het gespreksverslag in te zien. De melder kan binnen zeven dagen na inzage van het gespreksverslag een opmerking in het verslag laten opnemen indien naar zijn of haar oordeel sprake is van een feitelijk niet juiste weergave van het gesprek. Na afloop van deze periode wordt het verslag vastgesteld. De commissie verwerkt de opmerkingen in het gespreksverslag dan wel in voetnoten of een bijlage bij het verslag.

2.3.2. Kennisgeving onderzoek

Zo spoedig mogelijk als het onderzoeksbelang dit toelaat, wordt de persoon of personen op wiens gedragingen de melding zien geïnformeerd over het feit dat er over zijn of haar gedragingen een melding is gedaan.

In de kennisgeving staan in ieder geval de volgende zaken:

- een beschrijving van het vermoedelijke handelen of het nalaten dat aanleiding is voor het onderzoek;
- dat de onderzochte en eventuele getuigen kunnen worden gehoord;
- dat de onderzochte zich tijdens de gesprekken kan laten bijstaan door een vertrouwenspersoon of raadsman (dit laatste op eigen kosten);
- dat de onderzochte personen/documenten kan benoemen die voor het verzamelen van de feiten van belang zijn;

- de verwachting dat onderzochte meewerkt aan het onderzoek en volledig en naar waarheid zal verklaren;
- de verplichting tot geheimhouding;
- een opsomming van de wet- en regelgeving die bij het onderzoek van toepassing is, inclusief een afschrift van dit onderzoeksprotocol;
- de contactgegevens van de commissie;
- een uitnodiging voor een gesprek waarin de schriftelijke kennisgeving wordt toegelicht.

Zo spoedig mogelijk als het onderzoeksbelang dit toelaat, wordt het CvB van de betreffende universiteit geïnformeerd over het feit dat een onderzoek wordt ingesteld naar een melding. In de kennisgeving staat een algemene omschrijving van het vermoedelijke handelen of het nalaten dat aanleiding is voor het onderzoek. Daarbij wijst de commissie op de geheimhoudingsplicht zoals bedoeld in artikel 1a lid 1 Wbk. De commissie kan het CvB bij de kennisgeving vragen maatregelen te nemen in het onderzoeksbelang of voorlopige aanbevelingen doen om ten aanzien van de (mogelijke) misstand. In het geval het optreden van een of meerdere bestuursleden van het CvB van de betreffende universiteit onderwerp zijn van de gemaakte melding wordt de kennisgeving aan (de voorzitter van) de Raad van Toezicht (RvT) van de betreffende universiteit gezonden.

2.3.3. Standpunt van de persoon of personen op wie de melding betrekking heeft

De commissie kan de persoon of personen op wiens optreden de melding betrekking heeft uitnodigen een schriftelijke reactie in te dienen. Het indienen van een schriftelijke reactie is niet verplicht. Deze personen worden vervolgens door de commissie in de gelegenheid gesteld de schriftelijke reactie en hun standpunt mondeling toe te lichten. Van het horen wordt een zakelijk verslag opgesteld. Ten behoeve van het opstellen van dit verslag wordt het gesprek auditief opgenomen. Na afhandeling van de melding wordt de opname vernietigd. De betreffende persoon of personen worden in de gelegenheid gesteld het gespreksverslag in te zien. De betrokkene kan binnen zeven dagen na inzage van het gespreksverslag een opmerking in het verslag laten opnemen indien naar zijn of haar oordeel sprake is van een feitelijk niet juiste weergave van het gesprek. Na afloop van deze periode wordt het verslag vastgesteld. De commissie verwerkt deze opmerkingen in het gespreksverslag dan wel in voetnoten of een bijlage bij het verslag.

2.3.4. Onderzoeksmiddelen

Een onderzoek door de commissie kan, naast het (eenmalig of meermaals) horen van de melder en de persoon of personen op wiens handelen de melding betrekking heeft, onder meer uit de volgende onderzoekshandelingen bestaan:

- inzage verlangen van alle documentatie, correspondentie en overig bronnenmateriaal zoals geluids- of beeldopnamen die zij voor de beoordeling van de melding van belang acht. De betreffende universiteit verleent daaraan medewerking. Indien het bronnenmateriaal als vertrouwelijk of geheim wordt beschouwd treedt de commissie in overleg met het CvB over het opheffen van de vertrouwelijkheid of geheimhouding.

- getuigen, deskundigen of andere personen, al dan niet verbonden aan de betreffende universiteit, raadplegen.
- De commissie kan zich bij haar onderzoek laten bijstaan door deskundigen, waaronder door organisaties of personen met een vergunning voor persoonsgericht onderzoek.

De commissie hanteert bij de keuze voor de inzet van onderzoeksmiddelen de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit.

2.3.5. Horen van getuigen, deskundigen of andere personen

Van het horen van getuigen, deskundigen of andere personen wordt een zakelijk gespreksverslag opgesteld. Ten behoeve van het opstellen van het gespreksverslag worden de gesprekken met betrokkenen auditief opgenomen. Na afhandeling van de melding worden de opnames vernietigd. De personen die zijn gehoord worden in de gelegenheid gesteld het gespreksverslag in te zien. De gesprekspartner kan binnen zeven dagen na inzage van het gespreksverslag een opmerking in het verslag laten opnemen indien naar het oordeel van de gesprekspartner sprake is van een feitelijk niet juiste weergave van het gesprek. Na afloop van deze periode wordt het verslag vastgesteld.De commissie verwerkt deze opmerkingen in het gespreksverslag dan wel in voetnoten of een bijlage bij het verslag.

2.4. Hoor- en wederhoor, tussentijdse intrekking, verslaglegging en kenbaar maken van het onderzoeksrapport

2.4.1. Hoor- en wederhoor

Op basis van de melding, het standpunt van de persoon of personen op wiens handelen de melding betrekking heeft, de gevoerde gesprekken en het (dossier-)onderzoek legt de commissie de bevindingen vast in een rapport van bevindingen. In dit rapport omschrijft de commissie de gehanteerde onderzoeksmethoden en de manier waarop deze zijn ingezet. Dit rapport bevat (nog) geen door de commissie – op basis van de bevindingen – getrokken conclusies of adviezen. Het rapport van bevindingen wordt in beginsel door de commissie voorgelegd aan de melder en aan de persoon of personen op wiens handelen de melding betrekking heeft. Zij krijgen de gelegenheid op het rapport van bevindingen te reageren (hoor- en wederhoor).

De commissie stelt vervolgens het onderzoeksrapport op. In dit onderzoeksrapport legt de commissie haar bevindingen vast en geeft zij een oordeel ten aanzien van de vraag of sprake is van een misstand in de zin van de Regeling, en doet zij aanbevelingen naar aanleiding van haar bevindingen. Indien de commissie besluit dat sprake is van een misstand, kan de commissie aanvullend adviseren over de wijze waarop de misstand kan worden beëindigd of geadresseerd. Daarnaast kan de commissie aanbevelingen doen over de manier waarop de organisatie –indien zij voorafgaand aan de melding hier reeds mee bekend was - op de situatie heeft gereageerd, en over lessen die de organisatie voor de toekomst uit de situatie kan trekken Het onderzoeksrapport wordt vastgesteld door de voorzitter en de twee leden van de commissie.

2.4.2 Tussentijdse intrekking melding

Als een melder aangeeft dat hij of zij de melding wil intrekken, zal de commissie beoordelen of het opportuun is dat het onderzoek tussentijds wordt beëindigd. De melder worden schriftelijk en gemotiveerd hierover geïnformeerd. De persoon of personen op wiens handelen de melding betrekking heeft en andere bij het onderzoek betrokken personen en instanties worden eveneens op deze wijze geïnformeerd, tenzij het onderzoeksbelang hierdoor zou kunnen worden geschaad.

2.4.3. Versturen en openbaarmaking rapport

Het vastgestelde onderzoeksrapport wordt door de commissie aan (de voorzitter van) het CvB van de betreffende universiteit gezonden.

Waar dat noodzakelijk en van toepassing is, benoemt commissie bij toezending van het onderzoeksrapport dat:

- het persoonlijk karakter van de informatie door openbaarmaking kan leiden tot het achterhalen van de identiteit van de betrokkenen en daarmee een reële kans bestaat dat door die openbaarmaking het vertrouwen van de betrokkenen op de bescherming van hun persoonlijke levenssfeer wordt beschaamd.
- openbaarmaking van vertrouwelijke informatie belemmerend kan werken om in zaken waarin de commissie onderzoek verricht in de toekomst betrokkenen en getuigen bereidwillig te vinden tot het doen van meldingen en het afleggen van verklaringen, waardoor integriteitsschendingen moeilijker onderzocht kunnen worden.

Het CvB van de betreffende universiteit stelt de melder en de commissie binnen vier weken na ontvangst van het rapport op de hoogte van de wijze waarop deze aan het oordeel en het advies van de commissie gevolg zal geven, alsmede binnen welke termijn. Daarbij wordt aangegeven tot welke maatregelen de melding heeft geleid of zal leiden. Het onderzoeksrapport en het advies van de commissie wordt meegezonden met het standpunt van het CvB. Het CvB beslist of het onderzoeksrapport openbaar wordt gemaakt met inachtneming van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Indien duidelijk wordt dat het standpunt niet binnen voornoemde vier weken na ontvangst van het onderzoeksrapport kan worden gegeven, wordt hiervan door het CvB schriftelijk mededeling gedaan aan de melder met opgave van de reden waarom een langere termijn noodzakelijk is. Daarbij wordt aangegeven binnen welke termijn de melder het standpunt tegemoet kan zien.

De personen op wie de melding betrekking heeft, en personen of instanties die rechtstreeks door het onderzoeksrapport, het advies van de commissie en het standpunt van de CvB worden geraakt, worden door het CvB in overeenkomstige zin geïnformeerd, tenzij het handhavingsbelang daardoor kan worden geschaad.

In geval van een vertrouwelijke melding (of een anonieme melding nadat dit mogelijk wordt, zie hierover 2.1.5) kan het CvB de melder via de commissie berichten over de omgang met het rapport en het advies van de commissie.

2.4.4. Betrokkenheid CvB
In het geval het optreden van een of meerdere bestuursleden van het CvB van de betreffende universiteit onderwerp zijn van de gemaakte melding wordt het onderzoeksrapport aan de(voorzitter van de) RvT van de betreffende universiteit gezonden.

In geval van een vertrouwelijke melding (of een anonieme melding nadat dit mogelijk wordt, zie hierover 2.1.5) kan de (voorzitter van de) RvT de melder via de commissie berichten over de omgang met het rapport en het advies van de commissie.

2.5 Opschortende werking van een onderzoek

Als een melder zich tot de commissie wendt omdat hij of zij rechtspositionele gevolgen heeft ondervonden van een melding, gaat van de melding bij de commissie geen opschortende werking uit ten aanzien van de rechtspositionele gevolgen. De commissie is immers niet bevoegd om een door de betreffende universiteit genomen besluit op te schorten. Wel kan de commissie als zijn vindt dat daar aanleiding toe bestaat gedurende een onderzoek het CvB van de betreffende universiteit adviseren om voorgenomen rechtspositionele en/of disciplinaire maatregelen op te schorten of uit te stellen tot na verzending van het onderzoeksrapport.

3. Ondertekening

Dit protocol is vastgesteld op 13 januari 2026.

Namens de Commissie Melden Vermoeden Misstand Nederlandse Universiteiten

mr. H. Groot, voorzitter

4. Secretariaat en contactgegevens van de commissie

Het secretariaat van de commissie is voor de meeste van de aangesloten universiteiten belegd bij Stichting CAOP.

De commissie is bereikbaar via de onderstaande gegevens:

E-mail: integriteit@caop.nl .
Telefoon: 070-37 65 746.

Voor enkele van de aangesloten universiteiten is het secretariaat bij de betreffende universiteit belegd. De contactgegevens van het secretariaat zijn vermeld op de website van de betreffende universiteit.